

Min tjugonionde bokmäss

Ingrid Atlestam, skribent och bibliotekarie

Så har jag begått min tjugonionde bokmäss, har varit där hela tiden alla dagar alla år. Det mesta är sig likt år från år. Numera har evenemanget slutat växa, antalet utställare, seminarier och besökare har till och med minskat något, vilket väl kan ses som positivt, det räcker så bra som det är. Tillväxt är något grovt överskattat!

Utbudet är ju näst intill oändligt på alla plan i alla bemärkelser, så hur man än gör så missar man det mesta. Brukar börja så ambitiöst och pricka för "måsteseminarier", boka in möten, försöker vara allmänt alert och öppen för allt. Det går hyfsat första dagen. Sedan blir man alltmer en irrande zombie.

Hade tänkt att skriva en kritisk redogörelse för torsdagens inledande kulturdebatt "Framtidens kulturpolitik", men mitt minne var diffust och anteckningarna oläsliga. Hittade så nästan precis den artikel jag tänkt skriva på nätet, av Jenny Tedjeza den andra oktober i *Proletären*.

Jag skulle dock ha varit mer kritisk mot kulturutskottets ordförande Gunilla Karlsson, hon lyckades nog slå rekord i tirader av obegripligheter och floskler.

Dessutom skulle jag lyft fram ännu ett av Stina Oscarsons kärnfulla uttalanden. Hon påtalade att tillgänglighet inte alltid leder till delaktighet och varnade för tendensen att satsa på stora evenemang och arenor då de förhindrar samtal, demokrati och just delaktighet. Hennes slutkläm var: "Det är ingen slump att världens största arena finns i Nordkorea."

För övrigt anser jag att Stina Oscarson ska bli kulturminister i en ny rödgrön regering.

På torsdagen fanns denna lockande debattrubrik: "Professionellt urval: nytänk, normkritik, bevarande eller censur". Att det blev så pinsamt platt ingenting av det hela kan delvis skyllas på moderatören, som var illa insatt i hur, vad och varför biblioteken överhuvudtaget behöver göra ett urval. Men nog kunde väl debattörerna varit lite mer på bettet och vågat stå för någonting, inte bara fega ur och låtsas som detta med urval var något de knappt grubblat på och "vem har egentligen ansvaret" eller "det borde man väl ha fått lära sig i utbildningen".

Kan det vara så svårt att klart och tydligt tala om vilka urvalsprinciper biblioteket har, formulera dem, kommunicera dem, debattera dem och överhuvudtaget stå för någon



Från seminariet "Professionellt urval: nytänk, normkritik, bevarande och censur".

slags politik, ideologi eller vad man nu vill kalla det. Anna-Stina Takala, som ju brukar vara rak, välformulerad och inte rädd för att ta ställning, försökte, men var inte själv nöjd och har därför förklarat sig på sin blogg *BiblioBuster*.

Avslutade första dagen med ett seminarium med titeln "Den organiserade intoleransen i Sverige och Finland", sakligt och deprimerande, så sedan satt det välbehövliga mingelvinet bra.

Nästa förmiddag var det dags för det som väl nästan kan kallas ett BiS-arrangemang, ett samtal med följande rubrik och undertext:

Begår biblioteket lagbrott?

Enligt den nya bibliotekslagen bör biblioteken prioritera bl.a. de nationella minoriteterna och personer som har

annat modersmål än svenska. Hur lever biblioteken upp till dessa förpliktelser?

Medverkande: Heli Henriksson Vasara, Ingrid Atlestam, Elisabeth Risberg, Barbro Steensby Bolonassos och Peter Björkman.

Håkan Svensson, ännu en gammal bissare, filmade det hela för Öppen kanal, där denna snutt har visats.¹ En längre variant av hela entimmesdebatten kommer på Youtube så småningom.

Förvånansvärt många kom och lyssnade. Det hela ägde rum i Immigrant-institutets och É Romani Glinda gemensamma monter på Internationella torget.

BiS övriga närvaro, förutom att enskilda medlemmar som vanligt framträdde i olika sammanhang, bestod i att tidskriften fanns med i Kulturskriftsmontern, såsom tidigare år.

Mässans höjdpunkt för min del inträffade på lördagen. Ett tjugominutersseminarium med Lena Andersson och Sami Said under rubriken "Är det ens en kärleksroman". Det blev ett närmast elektrifierat samtal om hopp och kärlek. Läs deras böcker!

Ja, inspiration till läsning bara väller över en på mässan, så det går inte att redogöra för ens en bråkdel, men bland det jag läst efter att ha lyssnat på författaren på mässan är Kjell Westö's *Hägring 38*. Hans bästa bok hittills och det vill inte säga lite. Hoppas den får Augustpriset!

Det sägs ofta att seminariedelen av mässan är så dyr att många inte har råd och så är det ju helt klart. Men utbudet på mässgolvet alla scener och i alla montrar är så enormt att det är helt oöverblickbart. Och fullt tillräckligt för att man ska få sitt lystmäte av inspiration och kändisar. Man kan till och med nöja sig med att häcka på något av "torgen" hela dan, såsom Forskartorget, Författarscenen, De litterära sällskapens scen eller de för hälsa, matlagning eller kyrkans.

Under alla bokmässans fyra dagar var det framträdanden på två scener på Internationella torget, allt på den stora scenen filmades. Massor av spännande saker från hela världen presenterades och ofta med utgångspunkt från någon ny bok. Allt ligger nätet, så man behöver inte ens komma till Göteborg för att delta i mässan. Varför inte ägna fyra dagar åt att "vara med" så här efteråt! På Internationella torgets webbplats kan du se videoinspelningar från bokmässan.²

Ännu en möjlighet att uppleva en del av mässan helt gratis och så här efteråt ger TV2 Forum där man sänder olika debat-

ter, seminarier, pressträffar med mera hela dagarna, men det får man bevaka på nätet dag från dag vad som kan tänkas dyka upp.

Nästa år är det alltså den trettionde mässan, så då får det väl bli någon slags retrospektiv artikel om BiS och mässan och givetvis borde föreningen då återuppta traditionen med seminarier under rubriken "Det rättvisa biblioteket". Tror det är fjorton stycken vi ordnat. Kom igen kamrater!



bis bredvid vänner i tidskriftsmontern.

1. <http://www.youtube.com/watch?v=7Pe0Y4mM67M>

2. <http://www.internationellatorget.se/livesandningar-fran-internationella-torget/>